

Köszöntelek Benneteket Nagyböjt 3. vasárnapjának estéjén: **Béke veletek!**

A békét emlegettem, pedig harcról lesz szó a mai estén. Nem is akármilyen harcról. Az erőszakmentes **Jézust** látjuk, kezében a **korbáccsal**, amint a templomban (!) botránnyosan viselkedik. Ezt magyarázzátok meg ti, békés pacifisták!

Mielőtt megmagyaráznánk, gondoljunk a mi magunk korbáccscsattogtatására, netán mások ostromozására, és... **bánjuk meg bűneinket!**... Szeressen minket a mi szerető és megbocsátó Istenünk, és vezessen minket az ütésnélküli buzgóság Útjára.

Ének: Kyrie...

Imádkozzunk! Istenünk, akit mi emberek, a magunk példája nyomán félelmetes, kegyetlen és bosszúálló Úrnak gondolunk, segíts megszabadulnunk a pokoli gondolkodás átkától, és hinni Benned, aki élsz, és **csak szeretsz** örökkön örökké.

Evangélium János könyvéből (Jn 2,13-25).

Közel volt a zsidók Pászkája, és Jézus fölment Jeruzsálembe. A templomban ökr-, juh- és galambkereskedőket talált, s az odatelepedett pénzváltókat. Akkor kötelekből ostort font, és mindnyájukat kizavarta a templomból a juhokkal és az ökrökkel együtt, a pénzváltók pénzét szétszórta, az asztalaikat fölforgatta. A galambárusoknak pedig azt mondta: „Vigyétek el innen ezeket, ne tegyétek Atyám házát vásárcsarnokká!” Akkor tanítványai visszaemlékeztek arra, hogy írva van: „Emészt engem a buzgóság házadért” [Zsolt 69,10]. A zsidók azonban megszólították, és azt kérdezték tőle: „Milyen jelet mutatsz nekünk, hogy ezeket cselekszed?” Jézus azt felelte nekik: „Bontsátok le ezt a templomot, és én három nap alatt fölépítem azt!” A zsidók erre így szóltak: „Negyvenhat esztendeig épült ez a templom, és te három nap alatt fölépítenéd?” De ő a saját testének templomáról mondta ezt. Amikor föltámadt halottaiból, tanítványai visszaemlékeztek, hogy ezt mondta, és hittek az Írásnak, és a szónak, amelyet Jézus mondott. Amikor Jeruzsálemben volt Húsvét ünnepén, sokan hittek az ő nevében, mert látták csodajeleit, amelyeket művelt. De Jézus nem bízta magát rájuk, mert ismerte mindnyájukat, s mert nem szorult rá, hogy valaki tanúságot tegyen az emberről; jól tudta ugyanis, hogy mi lakik az emberben.

János, a maga evangéliumának élére helyezi el Jézus nyilvános működésének történetét a **templom megtisztításáról**, amit csak a kánai menyegző története előz meg.

Máté, Márk és Lukács (a szinoptikusok) Jézus „virágvasárnap” jeruzsálemi bevonulása után írnak röviden erről a botránnyról, ami lehet egy másik tisztogatás is.

De lélektanilag teljesen érthető, hogy a Jordánnál történt megvilágosodása után, Jézus első jeruzsálemi útján robban be Jahve templomába, hogy az „**Atya házát**” kitakarítsa. Mi történt?

1) A templom

Kezdjük a templomnál.

A hagyomány szerint a „hegy” ahol a templom állt, **Mórija** hegye, ahol **Ábrahám** is áldozatot akart bemutatni Jahvenak, mégpedig a fiát, Izsákot.

Dávid, amikor Jeruzsálemet tette meg Izrael fővárosának, itt a **Sion** hegyén jelölte ki a templom helyét, amit aztán fia, **Salamon** épített fel.

A babiloni fogság után az újra felépített templomot **Nagy Heródes** építtette és varázsolta újjá, hogy kedvezzen a népnek. Sion hegyén állt a zsidók egyetlen Temploma, a királyi palota és a hatalmas épületegyüttes, mely az ország vallási és politikai központja volt.

Az események történetkor már 46 éves a világ csodájának tartott aranykupolás márvány templom, ahová évente legalább egyszer minden 16 évet betöltött fiúgyermeknek el kellett **zarándokolnia**, a zsidók egyiptomi szabadulásának ünnepén, **Húsvétkor**.

Egy-két évtized sem telik el, és Kr.u. 70-ben **Titus** római hadvezér seregei földig rombolják a templomot.

Ma a szentély helyén muszlim **mecset** áll. A templomból pedig csak egy fal maradt, a „siratófal”!

2) A botrány

Hol történt a botrány?

Heródes templomának vázlatát jó, ha magunk előtt látjuk.

A **Templom** maga a **Szentély** és a **Szentelek szentje** volt, melyet **négy udvar** vett körül.

A legbelső a **papok udvara**. Itt állt a mészárszék, az égőáldozati oltár, a mosdómedence stb. Ide csak a papok és leviták léphettek be. Más nem tehetette be a lábát, (halálbüntetés terhe mellett).

Kifelé haladva a **zsidó férfiak udvara**, majd a **zsidó nőké** a nagy persellyel, végül a **pogányok udvara**. Ez utóbbinak oszlopos folyosóin vitakoztak a hittudósok, itt álltak a kereskedők és pénzváltók asztalai, innen vitték a gyilkolásra az áldozati állatokat.

Itt font **kötelekből korbácsot** a Názáreti, hogy kikergesse a kufárokat. kihajtsa a bárányokat, borjakat, miközben a pénzváltók asztalait felforgatta, a galambketrecek pedig kirakatta, mondván: **„Ne tegyétek Atyám házát vásárcsarnokká!”**

3) Az ostor

Az erőszakot, az igazságos háborút, a halálbüntetést képviselők **„nyomás” érve** a jézusi erőszakmentesség és ellenségszeretet ellen ez a kötelekből font ostor. Válaszul mondhatnánk, Jézus **nem ütött** meg senkit a korbáccsal, talán még egy állatot sem, és egyszál magában hogyan is lehetne az erőszak megtestesítője a templomi őrség és a teokratikus hatalom jelenlétében?

De van egyszerűbb magyarázat. Csak aki nem ismeri a zsidó történelemben a **prófétai tetteket**, az beszélhet félre Jézus ostorával kapcsolatban. A próféták jelképes cselekedetekkel figyelmeztették a hatalom embereit és a népet arra, hogy magatartásuknak mi lesz a következménye.

Csak **Jeremiás** prófétát idézem, aki egy **cserépedényt** tör össze a nép előtt, hogy Izrael sorsát jelképezze, vagy kötelet és **fajármot** vesz a nyakába, hogy a babiloni fogságról beszéljen, és amikor a hamis próféta összetöri a fajármot, Jeremiás **vasjármot** készítet, hogy figyelmeztesse a szolgaságra népet és a nép vezetőit.

Jézus botránya az zsidók előtt **prófétai tett** volt, mai szemmel pedig **egyszemélyes demonstráció** a papi uralommal és a vallási visszaélésekkel szemben. Egyrészt az üzleti szellem ellen, másrészt a tömeges állatgyilkolás, „áldozatbemutatók” rendszere ellen.

Jahve nevében folyt a vallási pénzharácsolás és folyt a vér. **Josephus Flavius** írja, hogy a húsvéti ünneplések során 15.000 bárányt öltek le „engesztelő és hálaáldozatul”.

A templom egyben üzletközpont volt az Istennel folytatott cserekereskedelemmel. Ahogy a költő a mi oltárainkról is beszél, ahol a szentmiseáldozatban Jézus testét és véréát ajánljuk fel engesztelő áldozatul az Atyának: **„Templomba jártunk, pult volt nekünk az oltár, ahol Istennel üzletelni akartunk.”** (Weöres Sándor: Holtak kórusa)

--- **Testvéreim!** Befejezésül csak egyet szeretnék most hangsúlyozni. Ez a mi misénk **nem „áldozatbemutató”,** hanem annak **a szövetségnek megújítása,** melyet Jézus a barátaival kötött utolsó vacsoráján, az Atya küldetésének folytatására. Ez így lehet **„egyszemélyes vagy közös demonstráció”** is, hogy ne legyen az **„Atya háza”** üzletközponttá, vásárcsarnokká és rablóbarlanggá!

[Kovács László online prédikációja
elhangzott 2021. március 7-én]

Siratófal (háttérben a Szilamecset)
A kép forrása: [Wikipédia](#)